

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-903/19-J

Název	Soukromý dětský domov, s.r.o.
Sídlo	675 03 Budišov - Holeje 82
E-mail	sdd.holeje@seznam.cz
IČ	25 582 950
Identifikátor	610 250 949
Právní forma	společnost s. r.o.
Zastupující	Bc. Ilona Kolmanová
Zřizovatel	Karel Friedl
Místo inspekční činnosti	Budišov - Holeje 82
Termín inspekční činnosti	11. – 13. 6. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Charakteristika

Soukromý Dětský domov s. r. o., Budišov – Holeje 82 (dále „zařízení“) vykonává činnost dětského domova a školní jídelny v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. K datu inspekční činnosti bylo v zařízení evidováno 22 dětí, které byly umístěny ve třech rodinných skupinách. Z tohoto počtu bylo jedno dítě v zařízení na základě smlouvy o dlouhodobém pobytu z důvodu přípravy na budoucí povolání a jedno dítě bylo na útěku. Předškolní vzdělávání poskytuje čtyřem dětem mateřská škola v obci Budišov, základní vzdělávání devíti dětem základní škola v obci Budišov, dvěma žákům se speciálními vzdělávacími potřebami základní školy v Třebíči a Velkém Meziříčí a střední vzdělávání šesti dětem zajišťují střední školy v Třešti, Velkém Meziříčí, Moravském Krumlově a Třebíči.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školské zařízení má reálnou střednědobou koncepci svého rozvoje, která postihuje jeho materiální, personální a finanční rozvoj. V oblasti řízení je uplatňován otevřený model se zapojením dalších zaměstnanců do rozhodovacích pravomocí (ředitelka, sociální pracovníce, ekonomka, vedoucí školní jídelny). V rámci stanovených kompetencí probíhá aktivní komunikace i přenos informací. Kontrolní a hodnotící činnost je málo důsledná, neprobíhá systematicky, poskytovaná zpětná vazba k činnosti jednotlivých pedagogů není cílená, dostatečně efektivní s absencí konkrétních závěrů a opatření. Nejvýznamnější záměry vyplývající z koncepce zařízení a školního vzdělávacího programu, jako je komplexnost poskytované péče, aktivní podpora při vzdělávání dětí nebo přizpůsobování života v zařízení běžnému životu ve standardních rodinách, se daří dobře naplňovat.

Odbornou výchovnou činnost v každé rodinné skupině zajišťují dva vychovatelé popř. dle potřeby asistentka pedagoga. Noční služby jsou zajištěny pedagogickým pracovníkem. Pedagogický tým je stabilizovaný, nejsou však obsazeny pozice psychologa nebo etopeda, které by dotvářely komplexnost poskytovaných služeb v každodenní péči o děti. Zařízení nemá písemně stanoveného klíčového pracovníka a jeho stanovenou roli ve vztahu k dítěti. Ředitelka zařízení plánuje a podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků formou vzdělávacích akcí přímo v zařízení nebo prostřednictvím samostudia se zaměřením hlavně na problematiku specifických problémů dětí v ústavní výchově a prevenci rizikového chování. Většina zaměstnanců přistupuje k profesnímu rozvoji aktivně.

Prostorové podmínky umožňují fungování jako běžné bytové jednotky (kuchyně, obývací pokoj, WC, koupelna, pokoje, úložné prostory). Rozvoji materiálních podmínek je věnována ze strany vedení zařízení průběžná pozornost, přesto je vybavení pokojů dětí většinou zastaralé a částečně opotřebované, někdy i méně funkční a esteticky málo podnětné. Pro všestranný pohybový rozvoj a relaxační činnosti dětí se podařilo vybudovat víceúčelové hřiště.

Stravování dětí v zařízení pravidelně zabezpečuje školní jídelna, jednou v měsíci je o víkendu v jednotlivých rodinných skupinách zajišťováno vychovateli za pomoci dětí, včetně nákupu potravin obdobně jako v rodině, což nastavuje postupy k získávání životních dovedností a podporuje úspěšný přechod dítěte do samostatného života.

Vedení zařízení je aktivní v získávání dalších finančních prostředků od soukromých a právnických osob, ze kterých jsou hrazeny hlavně náklady na letní činnost dětí. Dětem jsou poskytovány osobní dary, kapesné a věcná pomoc v souladu s legislativou a s vnitřním řádem dětského domova.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované vzdělávací činnosti dětí v odpoledních a podvečerních hodinách probíhaly ve vhodném a podnětném prostředí. Průběh vzdělávání se vyznačoval klidnou a přátelskou atmosférou. Pedagogové podporovali a rozvíjeli spontánnost dětí, navozovali atmosféru vzájemné důvěry a pochopení pro druhého. Pro jednotlivé činnosti byl vymezen dostatečně dlouhý čas. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti (vzdělávací nabídka) jednotlivých rodinných skupin vycházely ze školního vzdělávacího programu. Výběr činností byl pestrý, zohledňoval vzdělávací potřeby dětí, které vyplývají z programů rozvoje osobnosti, ale nedostatkem byla menší individualizace specifických činností pro vyrovnávání nerovnoměrností ve vývoji jednotlivých dětí a větší řízenost činností, která omezovala samostatnost v rozhodování dětí. Úkoly tak byly stanovovány převážně jednotně, bez důrazu na individuálnost osobnosti dítěte. Partnerská komunikace a často uplatňované pozitivní hodnocení výsledků dětí přirozeně posilovalo jejich sebedůvěru, ale neposkytovalo dětem konkrétní zpětnou vazbu o jejich projevech a výkonech. Při plánování činností nejmenších dětí činnosti vhodně navazovaly na školní vzdělávací program mateřské školy a byla využívána i zjištění o pokroku dítěte. Do plánování jednotlivých aktivit týdenních programů byly málo zapojovány děti.

Při přípravě na vyučování vychovatelé zařazovali individuální i skupinové formy práce, ponechávali dětem dostatek prostoru pro samostatné řešení úloh, přičemž děti byly při plnění zadaných úkolů soustředěné a pozorné. Děti byly pravidelně vedeny k upevňování návyku pravidelné domácí školní přípravy, úklidu ložnic i společných prostor, k sebeobsluze, k domácím pracovním činnostem, i návykům účelného využívání volného času. Respektování individuálního stavu dětí a dodržování pravidel, příznivě ovlivňovalo jejich výchovu a vzdělávání, což se projevovalo v jejich slušném chování vůči sobě, vychovatelům i ostatním dospělým osobám. Převažovaly dovednostní a praktické metody, dařila se spolupráce a vzájemná komunikace, byly rozvíjeny komunikativní a sociální kompetence dětí. Dostatek času i prostoru byl ponechán i na relaxaci ve formě volných her nebo činností, k rekreaci, zájmovým činnostem a sportovnímu vyžití. Výrazně jsou podporovány aktivity mimo zařízení, v přirozeném sociálním prostředí, prostřednictvím návštěv zájmových útvarů i podporou samostatných vycházek. Zařízení aktivně podporuje přípravu na samostatný život starších dětí v oblasti stravování včetně nákupu potravin, samostatného vaření nebo v oblasti finanční gramotnosti.

Dětem je ponechán prostor pro sebevyjádření a možnost pro vytvoření osobního zázemí a soukromí, které neměly v původním rodinném prostředí. S případnými problémy se děti obracely s důvěrou přímo na vychovatele, ředitelku či sociální pracovníci, s nimiž běžně řešily své problémy. Při rozhovorech oslovené děti uváděly, že byly se svými právy a povinnostmi seznámeny a svůj pobyt v zařízení hodnotily vesměs pozitivně. Nesetkaly se s ponižováním, fyzickým trestáním nebo agresí způsobenou jiným dítětem ani dospělým zaměstnancem, nejsou omezovány v přijímání návštěv, mají umožněn pohyb mimo zařízení formou samostatných vycházek i možnost osobních návštěv osob blízkých, v souladu s vnitřním řádem.

Výchovně vzdělávací činnosti probíhaly ve shodě s deklarovanými cíli sociálního učení s důrazem na úspěšné dokončení základního vzdělání, přechod do středního vzdělávání a maximální samostatnost po odchodu ze zařízení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Školské zařízení využívá k posuzování chování a jednání dětí pravidelné hodnocení se snahou zjistit jeho příčiny a důsledky a s cílem posilovat je v pozitivním jednání a chování. Hodnocení je primárně založeno na individuálním přístupu ke každému dítěti včetně důrazu na znalost jeho aktuálního stavu, osobnosti i diagnózy. Skládá se z neformálního večerního hodnocení v rodinných skupinách, kdy jednání a chování dětí během celého dne je hodnoceno slovně. Dvakrát měsíčně je součástí hodnocení sezení v komunitním kruhu s tematickým zaměřením na oblast primární prevence, ochranu zdraví, bezpečnost apod.

Při vyhodnocování výchovných a vzdělávacích pokroků dětí pracovníci zařízení využívali jejich přehledně vedené osobní dokumentace a záznamy (o pobytu, opatření ve výchově, záznamy ze školní docházky, žádosti zákonných zástupců a souhlasy orgánu sociálně právní ochrany dětí s pobytem mimo zařízení aj.). Rozhovory s dětmi bylo zjištěno, že se v tomto systému hodnocení orientují, respektují jej a vědí, za které nevhodné chování jim hrozí opatření ve výchově a jaká opatření jim mohou být uložena.

Programy rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“) zpracovávají pedagogové pro každé dítě a jsou konkrétně zaměřeny na problémové oblasti výchovy a vzdělávání. Důraz je kladen zejména na individuální přístup, vhodnou a přiměřenou motivaci dítěte, jeho přípravu na vyučování, podporu volnočasových aktivit a rozvoj sociálních dovedností, na výběr studia směrem k volbě povolání a přípravu na vstup do samostatného života. Zařízení vytváří příznivé podmínky i pro děti s potřebou podpůrných opatření. Cíle vymezené v PROD, kterých by mělo dítě dosáhnout, vycházejí z jeho aktuální osobnostní charakteristiky a závěrů vyvozených z adaptačního období dítěte v návaznosti na hodnocení vychovatelů jeho rodinné skupiny. Nedostatky byly zjištěny v provázanosti individuálních forem práce s dětmi, deklarovanými v PROD s plánováním a realizací výchovně vzdělávacích aktivit rodinné skupiny v týdenních plánech činnosti. K odborné podpoře při zpracování PROD např. při volbě terapie, nebo při etopedické intervenci u dítěte s aktuálním rizikem chování spolupracuje vedení zařízení se spádovým dětským diagnostickým ústavem a s externími odborníky, jako je klinický psycholog, dětský psychiatr nebo dětský lékař. Vyhodnocování PROD je prováděno půlročně, dítě je s hodnocením seznámeno, může se k němu vyjádřit a společně s vychovatelem si stanovují cíle pro nadcházející období.

Zařízení se cíleně zabývá i výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují. Pedagogové se pravidelně informují ve školách o prospěchu a chování dětí a náznaky školní neúspěšnosti operativně řeší. Dětem s výukovými problémy je věnována ze strany vychovatelů zvýšená pozornost při přípravě na vyučování, a to zejména důslednější kontrolou jejich přípravy, opakováním a procvičováním. Z předložené dokumentace je zřejmé, že se jim to daří, neboť mnoho dětí dosahuje i velmi dobrých výsledků. O průběhu a výsledcích vzdělávání jsou osoby odpovědné za výchovu informovány telefonicky nebo při návštěvách v zařízení. Útěkovost je za poslední tři roky mizivá (jeden útěk). Ve vnitřním řádu jsou konkretizovány částky a kritéria pro vyplácení kapesného, osobního daru k významným událostem nebo peněžitého příspěvku při odchodu ze zařízení pro jednotlivé skupiny dětí. Částky jsou v souladu s příslušnými právními předpisy a mají výrazně motivační charakter. Děti nejsou nijak omezovány ani v přijímání a odesílání korespondence, služebním telefonem mohou volat zákonným zástupcům i osobám blízkým. Používání vlastních mobilních telefonů je povoleno za podmínek, které jsou specifikovány ve vnitřním řádu zařízení. Zařízení aktivně podporuje v zájmu zdravého psychického a emočního vývoje dětí pravidelný kontakt a udržování vztahů a vazeb se zákonnými zástupci dětí i osobami blízkými. Návštěvy osob odpovědných za výchovu i osob blízkých jsou

možné kterýkoli den po dohodě se zařízením a mohou probíhat v prostorách zařízení nebo i mimo ně. Zařízení má nastavena pravidla pro případy podávání a šetření stížností a podnětů dětmi, zákonnými zástupci i ostatními osobami.

Dětský domov sleduje v různém rozsahu i zletilé osoby po jejich odchodu ze zařízení. Jsou buď v telefonickém kontaktu, nebo přicházejí i do zařízení na návštěvu. Četnost kontaktů je dána zejména jejich individuálním zájmem.

Ke zvyšování kvality vzdělávání a rozvoji osobnosti dětí přispívají také partnerské vztahy se zřizovatelem, školami a městským úřadem.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Vedení zařízení zřídilo pro sportovní a relaxační aktivity víceúčelové hřiště v areálu dětského domova. Terasa dvou rodinných skupin byla zastřešena. Finanční sponzorské dary jsou využívány pro letní zájmovou a rekreační činnost.

Silné stránky

- Pedagogové komunikují s dětmi, kolegy a rodiči přátelským způsobem, k dětem přistupují citlivě a podle jejich individuálních potřeb.
- Zařízení aktivně podporuje aktivity mimo zařízení zaměřené na osobnostní rozvoj dětí.
- Zařízení se zaměřuje na podporu získávání kompetencí potřebných po opuštění školského zařízení.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Individuální specifické formy práce s dětmi, které jsou deklarovány v programech rozvoje osobnosti jednotlivých dětí, nejsou provázány s plánováním a realizací výchovně vzdělávacích aktivit rodinné skupiny uváděných v týdenních plánech činnosti.
- Méně důsledná hospitační činnost s absencí konkrétních závěrů a opatření.
- Zařízení nemá určeného klíčového pracovníka a písemně mu nestanovilo roli ve vztahu k dítěti.
- Vybavení pokojů dětí je většinou zastaralé, částečně opotřebované a esteticky málo podnětné.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Při plánování jednotlivých činností s dětmi v týdenních plánech činnosti zařazovat individuální specifické formy práce s dětmi, které jsou deklarovány v programech rozvoje osobnosti jednotlivých dětí.
- Provádět intenzivnější a důslednější hospitační činnost s následným vyhodnocením u konkrétního pracovníka.
- Určit každému dítěti klíčového pracovníka a písemně mu stanovit jeho roli ve vztahu k dítěti.
- Věnovat vnitřnímu zařízení pokojů zvýšenou pozornost, postupně obnovovat jejich vybavení s cílem zvýšení jejich estetické podnětnosti.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školského zařízení dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zakladatelská listina společnosti s ručením omezeným, stejnopis notářského zápisu, ze dne 6. 8. 2014
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MŠMT4083/2012-25, s účinností od 1. 9. 2012, ze dne 23. 4. 2012
3. Jmenování do funkce ředitelky, s účinností od 1. 4. 2018, ze dne 29. 3. 2018
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 4. 6. 2019
5. Školní vzdělávací program Soukromého dětského domova, s. r. o s účinností od 1. dubna 2018
6. Vnitřní řád Soukromého dětského domova, s. r. o., s platností od 5. 12. 2018
7. Vnitřní řád školní jídelny s platností od 1. 4. 2018
8. Kategorizace dětí na základě hodnocení za 1. pololetí školního roku 2018/2019
9. Individuální plány dětí na 1. a 2. pololetí školního roku 2018/2019
10. Hodnotící zprávy dětí za 1. pololetí školního roku 2018/2019
11. Roční plán práce, školní rok 2018/2019
12. Záznamy z komunitních kruhů, školní rok 2018/2019
13. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2018/2019
14. Zápisy z pedagogických a provozních porad, školní rok 2018/2019
15. Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, ze dne 1. 8. 2014
16. Osobní dokumentace dětí umístěných ve školském zařízení v době kontroly
17. Jednací protokol vedený od 1. 9. 2018
18. Kniha úředních návštěv vedená od 1. 9. 2010
19. Kniha ostatních návštěv vedená od 1. 9. 2018
20. Výroční zpráva za školní rok 2017/2018, ze dne 5. 9. 2018
21. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti od 1. 9. 2018
22. Personální dokumentace, ke dni inspekční činnosti
23. Minimální preventivní program na školní rok 2018/2019
24. Dokumentace k prevenci rizikového chování dětí
25. Dokumentace k problematice bezpečnosti a ochrany zdraví dětí
26. Kniha úrazů vedená od 1. 4. 2018
27. Dokumentace vztahující se k proplácení kapesného, osobních darů a věcné pomoci při odchodu zletilých ze zařízení

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Jiří Holomek v. r.

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektorka

Eva Bekeová v. r.

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Hana Vejvodová v. r.

V Českých Budějovicích 9. 7. 2019

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Ilona Kolmanová, ředitelka školského zařízení

Ilona Kolmanová v. r.

V Budišově 16. 7. 2019